

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 427. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm23079/facsimile.pdf (tilgået 17. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ved en roen Felttagelse kan nævnes i Verdens-Historien. Tyrskene eller (som han kalder dem) Tyrkinerne var det berømte Handels-Folk paa Vest-Kysten, og fra Kampenien, somderom, var Italien ombælt med Graæke Anlæg, men hvilket Værd var der inde ved Po og Tiber, spurgde neppe en Europæisk end sige en Asiatiske Graæker om *). Derimod maas vi finde det meget rimeligt, hvad Polyb beretter, at Kartaginensere, som plyndrede paa alle Kyster i Vesten, hvor de ikke handiede, havde allerede, paa Olympiader for Kseres rykkede mod Grækenland, truffet en skikkelig Overenskomst med Rom's første Vænge-Mestre **), og i dette Vængskab see vi Tyrannen, da han var meget lille, og raadte kun for en Stimme af Rikets-Stæder: fra Tiberen ned over de Pontiske Moser til Monte Circeo. Hvordan han nu i de følgende to Aarhundreder var voret haade Tyrkener, Graæker og Samniter over Hovedet, det har Man hidtil i hele den Latinske Christenhed, og fremfor Alt i det fri England, med Riset haandgribelig vist den studerende Ungdom, og trostet dem med Haabet om at blive „Verdens Lyse“ naar de ret fattede dem ind i hans Tante-Gang; men i Verdens-Historien har vi Vængelse nok af Tyrannerne, naar de blive store, saa vi stiftes hvefken til at geibe efter dem, saasnuat de komme ud af Egget, eller til at oplække dem Væundere. Væunden, saa om Tyrannen ogsaa i sin Ungdom havde været endnu en adlete Helt end Theseus og Perakles, kunde vi dog her ei indtæbe os paa hans Vædrifter, deels fordi de er usikre og deels fordi de i alt Fald kun avedes i en snæver Kreds, uden for den store Stæ-Maad. Det Sidste er af sig selv indlysende og Grund Nok til at springe baade over de syv Konger og mangfoldige

*) Herod. I. 94. 166—67. III. 136.

**) Polyb III. 22.

Rorges-Mestere, men det bør dog ogsaa bides, at Rø-
merne fik deres første Historie-Skriver: Fabius Pater
(Victor) og Cato Papii-Mestere (Censor) efter den første
Puniske Krig, og at Plinde allerede Rømerne selv brugte
Walden ligesom Grækerne Iliaden, til Hjemmet i
Dids-Søngene, saa er dog Wælden ingenlunde et Folks-Digt
fra Rom's Tid, men et Kønsl-Stykke gjort under Kei-
ser Augustus. Til overflødig Undersøgning kan endnu
tilføies, at saavel Materens og Politis-Mestrens
Bøger som den Rim-Kronike, Ennius's Irens i Cæsar's Dage,
er forgaarde, saa vore ældste Latinske Rieder er fra hvad
Man kalder Rom's syvende Aarhundrede eller det Næste
for Christi Fødsel, og Grækeren Polyb, der saaledes er
blevet vor bedste Hjemmet i Rom's ældre Historie, begyn-
der med den første Puniske Krig, forudsættende blot dem
med Pyrrus og Gallerne. Wiß nok kan betragtet den
fuldstændige Rom'ske Kar-Weg, der, ved Hjælp af Dionys
og Livius, lader sig sammensætte, være meget lærerig for
enkelte Gransere, men det bliver vores Sag, og vi have kun
berømt at gjøre, forsaavidt der i Sagnene findes Noget, som
særligdes kaster Lys paa Rom i det Hele.

Dette er nu vel nops Tilfaldet med den Trojanske
Hærløst, Rømerne tilføie sig, thi, alt Andet fræg-
net, maatte det Megister gaae langt tilbage, der skulde oplyse
Slægtskabet mellem Folk, skabt sammen paa de syv Høie fra
alle Verdens Hjørner; men hvad Romulus angaaer, som
harde Mars til Fader, maa Man dog finde det ganske rimel-
igt, at han kunde nedstamme fra Wenas, som havde Wes-
nus til Moder, og det passer saameget bedre, som Mars
og Wenus (Ares og Aphrodite) var haade Troja's og
Rom's Støttes-Kænder; ja hvad der, endsteds i Iliaden, siges
om Trojaneerne, at det var forbitrede Karle, der oedentlig
Koges for Lyf, maatte sikkert giælde Rømernes Stam-

